

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 11CoP/415/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1121207108
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 12. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Alena Čakváriová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2021:1121207108.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Aleny Čakváriovej a členiek senátu Mgr. Patrície Železníkovej a JUDr. Blanky Podmajerskej, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: A. D., nar. XX.XX.XXXX, trvalý pobyt: B. cesta XX, I. - S. A., zastúpený Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, Vazovova 7/A, Bratislava, dieťa rodičov: matka - M. D., nar. XX.XX.XXXX, trvalý pobyt: B. cesta XX, I. - S. A., a otec - R. D., nar. XX.XX.XXXX, trvalý pobyt: S. XX, I., t. č. bytom J. ulica (bez súpisného čísla), I. - X., o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia, na odvolanie otca proti rozhodnutiu Okresného súdu Bratislava I, č.k. 7P/2/2021-297 zo dňa 14.10.2021 takto

rozhodol:

Uznesenie súdu prvej inštancie sa vo výroku II, III, IV a V. m e n í tak, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia sa z a m i e t a.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Súd prvej inštancie, uznesením, č.k. 7P/2/2021-297, zo dňa 14.10.2021, I. ustanovil Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, odbor sociálnych vecí a rodiny, oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, Vazovova 7/A, 816 16 Bratislava, na zastupovanie maloletého A. D., nar. XX.XX.XXXX, v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia. II. Súd prvej inštancie nariadil neodkladné opatrenie, ktorým oprávnil otca stretávať sa s maloletým A. D., nar. XX.XX.XXXX, počas bežného roka každý kalendárny týždeň v utorok a vo štvrtok v čase od 16.00 h do 19.00 h s tým, že miestom odovzdania a prevzatia dieťaťa určil bydlisko matky a matka uložil povinnosť maloletého na styk s otcom riadne pripraviť a v stanovenom čase otcovi odovzdať. III. Určil, že neodkladné opatrenie je vykonateľné jeho doručením a trvá až do právoplatného skončenia konania vedeného na Okresnom súde Bratislava V, pod sp. zn. 18P/115/2017. IV. Vo zvyšku návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol. V. Súd prvej inštancie poučil účastníkov o možnosti podať návrh na začatie konania vo veci samej. VI. Žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania.

2. Súd prvej inštancie svoje rozhodnutie právne posúdil podľa § 324 ods. 1, § 325 ods. 1, ods. 2 písm. d/, § 330 zák.č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len CSP) a § 360 ods. 2 zák. č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len CMP). Poukázal na inštitút neodkladného opatrenia, jeho charakter, účel a podmienky nariadenia. Po oboznámení sa s obsahom spisu dospel k záveru o dôvodnosti návrhu matky a potrebe upraviť neodkladným opatrením styk otca s maloletým, pretože styk v rozsahu nariadenom v konaní pod sp. zn. 3P/101/2017 už nekorešponduje so záujmom dieťaťa a rodičia sa v uvedenej otázke nevedia dohodnúť. Konštatoval, že naposledy bol styk otca s maloletým (na čas do rozvodu manželstva rodičov) upravovaný v čase, kedy maloletý navštevoval predškolské zariadenie a na jeho názor nebolo prihliadané. Medzičasom došlo k zmene pomerov, maloletý je vo veku 9 rokov a vie formulovať svoje názory. Pôvodne nastavený rozsah styku riešil situáciu na čas do rozvodu manželstva, pričom konanie o rozvode nebolo dosiaľ skončené. Potrebu bezodkladnej úpravy pomerov vyhodnotil aj v tom, že nemožno očakávať skoré rozhodnutie v konaní o rozvode, nakoľko rozhodnutie v uvedenom konaní sa odďaľuje, posledné pojednávanie vo veci sa

konalo dňa 12.11.2018 a plánované pojednávania sú odročované. Prihliadajúc na záznam zo sociálneho šetrenia z 09.09.2021 v spojitosti so skutočnosťami uvádzanými v návrhu mal za osvedčené, že maloletý vníma veľmi citlivo situáciu, že jeho brat L., nar. XX.XX.XXXX, ktorý je zverený na čas do rozvodu do osobnej starostlivosti otca, nerealizuje styk s matkou v zmysle rozhodnutia súdu, čo považuje za nespravodlivé, pretože on sa styku zúčastňovať musí a L. k matke na styk nemusí chodiť. Po zohľadnení názoru maloletého vyjadreného pri šetrení sociálnych pomerov dňa 09.09.2021, zmenil rozsah styku tak, že frekvenciu stretávania maloletého s otcom upravil v zmysle návrhu matky (každý utorok a štvrtok od 16.00 hod. do 19.00 hod.) majúc za to, že táto úprava sa javí potrebná. Stotožnil sa s vyjadrením matky, že naliehanie na realizáciu styku určeného rozhodnutím súdu bez zohľadnenia veku, názoru maloletého a skutočností vplývajúcich na jeho postoj, vytvára na maloletého tlak a tento smeruje svoj hnev aj voči matke, ktorá ho núti k realizácii styku s otcom. Uvedené napokon vyústilo do incidentov dňa 30.09.2021 až 05.10.2021, počas ktorých realizoval otec s maloletým aktivity aj napriek zhoršenému zdravotnému stavu maloletého, čo mal osvedčené z SMS komunikácie matky a lekárky maloletého MUDr. O. (maloletý mal mať v danom čase kľudový režim). Mal za to, že touto úpravou sa uvoľní existujúce napätie kladené na maloletého vyžadovaním styku určeného súdom pred viacerými rokmi za okolností, ktoré už nie sú aktuálne a nekorešponujú s aktuálnym záujmom maloletého. Zachovanie opačného stavu, ktorý by umožnil realizovať naliehavý prístup otca na dodržiavanie a vymáhanie pôvodne určenej úpravy styku, môže v aktuálnej situácii zapríčiniť opačnú reakciu na strane maloletého, t.j. negativistický prístup k otcovi, čo nie je v záujme maloletého. Styk upravil s prihliadnutím na potrebu zachovania dôvery maloletého k obom rodičom, v záujme predísť u maloletého vzniku psychických a fyzických problémov, úzkosti, či straty, istoty a bezpečia. Zdôraznil, že zmena rozsahu styku sa vzťahuje len na bežný rok, t. j. obdobie roka okrem školských prázdnin, Vianoc a zimných školských prázdnin, v prípade ktorých zostáva účinná úprava vo výroku I. rozsudku Okresného súdu Bratislava I zo 16.11.2018, č.k. 3P/101/2017-2453 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave z 19.11.2019 č. k. 11CoP/140/2019-3534. V súlade s § 330 ods. 1 CSP určil, že nariadené neodkladné opatrenie bude trvať len po určený čas do skončenia konania vedeného na Okresnom súde Bratislava V pod sp. zn. 18P/115/2017 o rozvode a úprave pomerov manželov k maloletým deťom na čas po rozvode. Vo zvyšku, v časti návrhu na pozastavenie účinnosti výroku VII. rozsudku Okresného súdu Bratislava I zo 16.11.2018 č. k. 3P/101/2017-2453 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave z 19.11.2019 č.k. 11CoP/140/2019 - 3534, návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol z dôvodu, že pre takéto rozhodnutie nemá zákonnú oporu, nakoľko v tomto prípade ide o rozhodnutie o neodkladnom opatrení, ktorým sa len dočasne upravujú pomery medzi účastníkmi. Vo výroku poučil účastníkov o možnosti podať návrh vo veci samej podľa § 360 ods. 2 CMP. O trovách konania rozhodol podľa § 52 CMP.

3. Proti výroku II. a III. uznesenia súdu prvej inštancie podal odvolanie otec navrhujúc návrh matky zamietnuť. Namietal, že napadnutým uznesením došlo k zásahu do jeho práva na rodinný život a práva maloletého L. ale najmä maloletého A.. Poukázal na to, že styk s maloletým je upravený rozhodnutím Okresného súdu Bratislava I. sp. zn. 3P/101/2017, ktoré súčasne zaručuje pravidelný kontakt maloletých súrodencov a udržiavanie ich vzájomného vzťahu. Uviedol, že súd vyhovel návrhu matky na zmenu úpravy styku formou neodkladného opatrenia, avšak matka nové rozhodnutie o styku nedodržiavala a odo dňa vykonateľnosti napadnutého uznesenia sa jeho styk s maloletým nerealizoval. Vyslovil výhrady voči nedostatočnému odôvodneniu napadnutého rozhodnutia, ktoré musí vychádzať z konkrétnych, najmä preskúmateľných skutočností. Namietal nezákonný postup pri zisťovaní názoru maloletého dieťaťa kolíznym opatrovníkom a jeho následnú použiteľnosť v konaní s poukazom na ust. § 187 ods. 1, 2 CSP. Dal do pozornosti, že názor maloletého je zaznamenaný v úradnom zázname vyhotovenom kolíznym opatrovníkom v písomnej podobe, ktorý nespĺňa náležitosti zápisnice podľa § 99 CSP, je nepreskúmateľný a neoveriteľný, vzhľadom na absenciu zvukového záznamu, pričom podľa súdu prvej inštancie účastníkom konania nemožno úradný záznam sprístupniť v celom rozsahu a len jeho časť bola zverejnená v odôvodnení napadnutého rozhodnutia. V tejto súvislosti poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu SR č.k. 5Cdo/103/2018 zo dňa 27.06.2018 zaoberajúce sa porušením práva na spravodlivý proces z dôvodu nesprávne vyhotoveného úradného záznamu kolíznym opatrovníkom, nespĺňajúceho náležitosti zápisnice podľa § 99 CSP. Namietal, že v konaní neboli splnené podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia okamžitým zásahom súdu do pomerov rodiny a nebolo preukázané vážne ohrozenie maloletého. Mal za to, že súd prvej inštancie nezdôvodnil na základe akých konkrétnych skutočností dospel k záveru o potrebe okamžitého zásahu súdu, keď len konštatuje, že pôvodný rozsah styku už nekorešponduje so záujmami maloletého, avšak neuviedol na základe akých konkrétnych skutočností k tomuto záveru dospel, neuviedol dôvody prečo nie je pôvodne nastavený styk v záujme maloletého, napriek tomu, že zo strany súdu a kolízneho opatrovníka neboli zistené žiadne pochybenia na strane otca. Z bodu 16. odôvodnenia rozhodnutia vyplýva vyjadrenie

maloletého o nespravodlivosti spočívajúcej v tom, že musí styk s otcom realizovať, zatiaľ čo jeho brat k matke chodiť nemusí, avšak v jeho vyjadrení absentuje tvrdenie, že sa s ním stýkať nechce, odmieta k nemu chodiť, resp. že by realizácia styku s ním mala akýkoľvek nepriaznivý dopad na psychiku dieťaťa. Poukázal na konštatovanie súdu, že nezistil žiadne skutočnosti nasvedčujúce problémom vo vzťahu medzi otcom a maloletým, ktorý uviedol, že sa u oboch rodičov cíti doma. Namietal, že v odôvodnení rozhodnutia absentuje dôkaz o nepriaznivom vplyve jeho styku s maloletým v pôvodne určenom rozsahu, a absentujú dôvody prečo súd pristúpil k tak závažnému zúženiu rozsahu styku, ak sa maloletý nevyjadril, že by mal s prespávaním u neho akýkoľvek problém. Mal za to, že pri tak závažnom obmedzení styku stanovenom iba v pracovné dni po tri hodiny, bolo povinnosťou súdu uviesť konkrétne dôvody rozhodnutia. Poukázal na to, že vzhľadom na výraznú zmenu v správaní maloletého začiatkom septembra 2021 oslovil znalca PhDr. Igora Obucha o vypracovanie znaleckého posudku, ktorý v posudku č. 12/2021 konštatoval, že dieťa sa v procese výchovy musí naučiť a musí tolerovať, že nie všetky potreby môže mať naplnené, no keď ide o potrebu vzťahov k najbližším osobám, ktoré dieťa zjavne vníma pozitívne, je takéto obmedzenie z hľadiska jeho vývinu škodlivé a môže to ohrozovať jeho vývin v emočnej, vzťahovej oblasti. Znalec konštatoval, že zúženie styku nebude po emočnej stránke maloletým vyhovovať a dochádza ním k masívnemu obmedzeniu spoločného času oboch maloletých na rozvíjanie súrodeneckého vzťahu. Otec považoval matkou navrhovaný rozsah styku za účelový, pričom vyhovením jej návrhu došlo po dlhodobom bezproblémovom fungovaní styku s maloletým vrátane prespania a výraznom zlepšení vzťahov v rodine, ako aj medzi manželkou a starším synom L., k radikálnemu obmedzeniu stretávania (6 hodín týždenne), čo vzhľadom na cestovanie z X. do bydliska matky a späť, skracuje dĺžku styku. Uvedeným postupom došlo k rozdeleniu súrodencov, keďže A. má každý utorok od 17.15 hod. do 18.30 hod. matkou dohodnuté plávanie a maloletý L. má každý deň v týždni krúžky a tréningy, ktoré mu končia okolo 18.00 hod.. Jediný čas, kedy súrodenci v priebehu posledných troch rokov strávili spolu, je čas, kedy sú v jeho domácnosti v X., pretože matka sa s L. od januára 2019 z vlastnej vôle nestretáva. Vyslovil názor, že pred zmenou úpravy styku je nutné skúmať dôvody odmietania maloletého realizovať styk a vplyv matky na maloletého, pričom na tieto otázky nemožno zodpovedať bez znaleckého dokazovania (znalcom psychológom) vykonaného v konaní vo veci samej. Zdôraznil, že súd je povinný skúmať dôvody nezáujmu dieťaťa na styku s druhým rodičom, príčiny a vplyv preferenčného rodiča na dieťa (uznesenie Krajského súdu v Bratislave č.k. 1CoE 4/2021). Poukázal na to, že maloletý pred kolíznym opatrovníkom neuviedol dôvod jeho údajnej nevhode stretávať sa s ním v pôvodnom rozsahu, čo ani nebolo zisťované. Dal do pozornosti, že v konaniach dlhodobo poukazuje na účelovú manipuláciu maloletého matkou, ktorej problémom je negatívne nastavenie voči nemu, a ktorej konanie má vplyv na maloletého. Takéto správanie prezentovala matka aj po vyhlásení rozsudku na Okresnom súde Bratislava I sp. zn. 3P/101/2017 v decembri 2018, kedy produkovala dôkazy o údajnej neochote maloletého stretávať sa s ním a bratom, pričom ku vplyvu matky na maloletého sa vyjadroval aj znalec PhDr. Igor Obuch v znaleckom posudku č. 12/2021. Spochybnil matkou popísanú nevhodu maloletého odísť k nemu, pretože A. sa v neprítomnosti matky cíti veľmi dobre a na stretnutia s ním a bratom sa teší. Uviedol, že na Okresnom súde Bratislava I inicioval konanie o výkon rozhodnutia Okresného súdu Bratislava I č.k. 3P/101/2017 zo dňa 28.09.2018 o uložení výchovného opatrenia rodičom (psychologické poradenstvo za účelom zlepšenia ich vzájomnej komunikácie), v ktorom matka odmietla pokračovať považujúc ho za bezvýznamné (uvedené vyplýva zo správ kolízneho opatrovníka a psychológov). Dal do pozornosti, že analýzou kompletnej dlhodobej nekomunikácie rodičov sa zaoberal aj znalec PhDr. Igor Obuch v znaleckom posudku č. 19/2020. Absencia vhodnej komunikácie medzi rodičmi má za následok nedodržiavanie určeného rozsahu styku s maloletým, s ktorým nebol v kontakte takmer celý október. Skutočnosti uvádzané matkou v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia považoval za účelové a klamlivé, prezentované matkou už od začatia konania o úpravu práv a povinností k maloletým deťom na čas do rozvodu v roku 2017, (konanie vedené pod sp. zn. 3P/101/2017), pričom viacero jej tvrdení bolo v priebehu konania vyvrátených. Matka sa snaží manipulovať maloletého, aby sa s ním nestýkal, pomstiť sa mu a navodiť rovnakú situáciu, ako sa podľa názoru matky stalo v roku 2017 v prípade maloletého L.. Uviedol, že má eminentný a vážny záujem na pozitívnom vzťahu s maloletým, na pravidelnom kontakte s ním, na spoločných stretnutiach synov a zachovaní ich súrodeneckých väzieb. Spochybnil matkou uvádzané dôvody týkajúce sa odročovania pojednávaní, pretože mala vedomosť o jeho operáciách uskutočnených od septembra 2020 a následnej onkologickej liečbe v roku 2021. Uviedol, že výrazné zlepšenie rodinných vzťahov za posledný rok, spôsobené pravdepodobne dočasnou empatiou k jeho nepriaznivému zdravotnému stavu, viedlo v období od novembra 2020 do augusta 2021 k stabilizácii pomerov v rodine, maloletý bol šťastný, s matkou si vymieňali termíny kvôli rodinným oslavám, dovolenkám, viedli časté a dlhé rozhovory o deťoch, o ich prežívaní a za toto obdobie nebol

žiaden problém s A. pobytom u neho. Až pri nariadení termínu pojednávania v rozvodovom konaní na september 2021 si matka uvedomila, že zlepšené vzťahy sú prekážkou v jej snahe zabrániť sriedavej starostlivosti. V septembri a októbri 2021 začala s výraznou manipuláciou maloletého proti nemu a bratovi, začala brániť v realizácii styku, ktorý často naruša dožadovaním sa telefonátov, čo spôsobuje u maloletého stres. Poprel, že by maloletého počas víkendu od 1.10.2021 ohrozil, pretože víkend mali kľudný, pozerali filmy, hrali sa, maloletý nemal teplotu, v nedeľu sa vrátil k matke a večer si dopisoval úlohy do školy. Uviedol, že matka na podporu svojich tvrdení použila svoju známou pediatričku MUDr. O., ktorá už v minulosti zavádzala súd lživými vyjadreniami namierenými proti nemu v súvislosti s údajným zanedbávaním starostlivosti o syna L. a chýbajúcich očkovaniach. Zdôraznil, že jeho rodičovské kompetencie a zodpovednosť sú overené nezávisle štyrmi znalcami v znaleckých posudkoch, a najmä v praxi, keďže 5 rokov zabezpečuje výhradnú starostlivosť o maloletého L. a okamžite reaguje na každý náznak jeho choroby. Namietal, že súd sa v odôvodnení rozhodnutia opiera o vyjadrenia pediatričky MUDr. O. a kolízneho opatrovníka PhDr. Martina Miškecha, pričom aj voči kolíznemu opatrovníkovi vyslovil výhrady z dôvodu zlyhania a porušenia povinností. Uviedol, že PhDr. Martin Miškech vykonal výsluch maloletého dňa 09.09.2021 v bydlisku matky, po dvoch dňoch po prevzatí spisového materiálu, bez oboznámenia sa so situáciou v rodine a naštudovania spisu a bez vedomosti o tom, že maloletý je dlhodobo vystavovaný konfliktu lojality zo strany matky. Poprel tvrdenia matky o tom, že maloletému sa počas pobytu v jeho domácnosti nevenujú a v dome sa bojí, považujúc ich za lživé obvinenia. Podaním označeným ako doplnenie príloh odvolania zo dňa 04.11.2021 pripojil návrh na zmenu kolízneho opatrovníka (v konaní vedenom pod sp. zn. 18P/115/2017) a s tým súvisiace listiny, znalecký posudok PhDr. Igora Obucha č. 8/2019 a č. 12/2021, úradný záznam Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava zo dňa 18.01.2019 a sms komunikácia medzi rodičmi.

4. Matka vo vyjadrení k odvolaniu otca navrhla napadnuté uznesenie potvrdiť ako vecne správne, považujúc ho za jasné, zrozumiteľné a presvedčivé, s ktorými závermi súdu sa stotožnila. Otcom uvádzané skutočnosti v odvolaní a v ďalších podaniach považovala za nepravdivé. Mala za to, že nariadené neodkladné opatrenie splnilo svoj účel, pomohlo zastabilizovať situáciu maloletého, nakoľko úprava styku reflektuje na preferencie a potreby dieťaťa a ním vyjadrovaný názor, maloletý sa cíti vypočutý, je spokojný a šťastný a nová úprava zabezpečila, aby sa ukludnil a k otcovi začal chodiť rád, vediac, že tam nemusí zostať spať a zotrvať proti svojej vôli a že na neho otec a L. nebudú naliehať. Psychickú pohodu maloletého v súvislosti s novou úpravou styku vníma pozitívne, pretože sa u neho vytratilo napätie, úzkosť, plačlivosť, podarilo sa eliminovať problémy súvisiace s jeho odovzdávaním a styk otca s maloletým sa začal riadne realizovať. Podľa jej názoru, otec absolútne nerešpektuje maloletého, jeho názor, ani priania, domáha sa na jeho úkor iba svojich práv, nehľadiac na dieťa, jeho záujmy a striktné a formalisticky pristupuje a procesne spochybňuje jeho postoje a názory. Správanie otca považuje za absurdné, keď otec reagoval na správu maloletého o tom, že má šteniatko, neprimerane a hľadá dôvody, aby maloletý s ním mohol tráviť čas nad rámec neodkladného opatrenia, aby mohol spochybniť jeho názor a dôvody, na základe ktorých súd pristúpil k novej úprave styku. So synom sa viackrát rozprávala na túto tému, pýtala sa aké je jeho želanie, ubezpečila ho, že ak chce ísť k otcovi kedykoľvek inokedy, nemá s tým problém. Maloletý je rozumný a opakovane sa vyjadril, že mu tento režim vyhovuje a sám to tak chcel. Spochybnila znalecký posudok PhDr. Igora Obucha č. 12/2021 z dôvodu, že otec opakovane nechal maloletého vyšetrovať viacerým psychológom bez jej súhlasu a intervencie, znalec pri vypracovaní posudku postupoval podľa pokynov otca, využíval podklady poskytnuté otcom a jeho jednostranné vyjadrenia bez akejkoľvek objektivizácie vecí s ňou. Mala za to, že postup PhDr. Obucha je veľmi neštandardný, ako znalec sa osobne zúčastnil šetrenia pomerov kolízneho opatrovníka v domácnosti otca, čím sa sám z veci vylúčil, nakoľko je silne zainteresovaný na strane otca, vyrába pre účely súdnych konaní listiny pre otca na objednávku a za finančnú odmenu. Poukázala na to, že otec zmaril minimálne 27 termínov šetrenia pomerov v jeho domácnosti, zrejme za účelom zabezpečenia prítomnosti PhDr. Obucha pri tomto úkone a prostredníctvom znalca sa snažil ovplyvňovať kolízneho opatrovníka žiadajúc ho, aby doplnil a upravil správu pre súd v zmysle jeho pokynov, čo vyvoláva vážne pochybnosti nielen o profesionalite znalca, ale aj podozrenia zo spáchania trestného činu, ktoré je predmetom prešetrovania príslušných orgánov. Žiadala preto, aby súd na tento znalecký posudok neprihliadal. Zdôraznila, že v celom rozsahu sa potvrdilo, že v blízkej dobe nemožno očakávať rozhodnutie v konaní o rozvode, nakoľko aktuálne (po jeho vydaní) došlo k zrušeniu ďalšieho termínu pojednávania vytyčeného Okresným súdom Bratislava V na deň 26.10.2021. Poukázala na to, že od posledného rozhodnutia súdu (rok 2019) došlo k podstatnej zmene pomerov u maloletého, ktorý medzičasom nastúpil do školy, dospel a aktuálne je plne schopný utvárať si a formovať vlastné názory, ktoré neboli pri ostatnom rozhodovaní súdu brané do úvahy. Uviedla, že otec nástojil na realizácii styku s maloletým, nereflektuje nové skutočnosti, ktoré nastali, na dieťa vytvára neprimeraný tlak, jeho naliehavý

prístup a dožadovanie sa a vymáhanie styku spôsobovali reakciu na strane maloletého a odmietanie otca. Súhlasila so záverom súdu, že nie je v záujme maloletého, aby došlo k negativistickému nastaveniu maloletého k otcovi, čo sa podarilo napadnutým rozhodnutím korigovať. Dieťa je pokojnejšie, istejšie a postupnými krokmi nadobúda stratenú dôveru nielen k otcovi, ale aj k nej, o ktorú u neho nútením do styku s otcom prišla.

5. Otec vo vyjadrení k vyjadreniu matky zotrval na svojich tvrdeniach. Zdôraznil, že matka dlhodobo nerešpektuje pozitívny vzťah maloletého k nemu a k bratovi a pokúša sa ich izolovať. V snahe a potrebe vyvrátiť akékoľvek pochybnosti prezentované matkou požiadala PhDr. Igora Obucha dňa 12.09.2021 (aj v súvislosti s kolíznym opatrovníkom plánovaným šetrením pomerov) o posúdenie interakcie detí navzájom a s ním v prirodzenom prostredí a analýzu videomateriálu kvôli aktuálnemu posúdeniu prespávania maloletého v jeho domácnosti. Následne ho doplnil aj žiadosťou o analýzu nahrávok zo dňa 30.09.2021 a na to nadväzujúceho víkend, ktoré presne vystihujú situáciu. Znalec počas pobytu v jeho domácnosti pozoroval reakcie oboch detí a ním vypracovaný posudok nie je založený len na pozorovaní, ale obsahuje dôležitú analýzu aktuálnych audiozáznamov z ich odovzdávania, ktorej závery vyvracajú matkine tvrdenia o neochote maloletého k pobytu v jeho domácnosti. Mal za to, že matka podaním návrhu na neodkladné opatrenie a nepravdivými informáciami docielila izoláciu maloletého od neho a jeho brata, pričom A. sa dožaduje predĺženia pobytu u neho. Aktuálne nastavený režim stretnutí s maloletým považoval za nevhodný, keďže dieťa má mimoškolské aktivity a nová situácia je pre oboch súrodencov neúnosná, traumatizujúca a ohrozuje ich väzby. Zdôraznil, že po dobu troch rokov mali deti zabehaný režim stretnutí podľa rozhodnutia súdu a spolu mohli tráviť čas len v jeho domácnosti, pretože matka sa s L. nestretáva. Zmenou úpravy styku došlo k redukcii na 6 hodín týždenne s možnosťou jediného telefonátu, počas ktorého A. bol pred matkou podráždený, vyjadroval sa stroho a v podstate nekomunikoval. Matka neumožnila ani stretnutie súrodencov, ktorého sa dožadoval L., na ktorého uvedená situácia vplyva, jeho vynikajúce výsledky v škole sa zhoršili, dostáva pokarhania, nevie sa sústrediť na učenie, má strach, že prišlo k jeho odcudzeniu s bratom, nemá priestor na trávenie času s ním, svoje aktivity si v utorky a štvrtky ruší a presúva na nočnú hodinu, je podráždený, preto vyhľadal dokonca pomoc psychológa. Poukázal na to, že v dôsledku rozhodnutia súdu nebudú mať deti ani počas Vianočných sviatkov možnosť stráviť čas spoločne a využiť priestor na dlhoročné vianočné rituály. Vzhľadom na aktuálne predĺženie vianočných prázdnin (určenie ich skoršieho dátumu), žiadala matku o umožnenie styku s maloletým už pred Vianocami, s čím nesúhlasila. Od októbra 2021 mu matka nezdvíha telefón, odmieta s ním komunikovať, pričom dovtedy riešili problémy spoločne a intenzívne. Od vydania neodkladného opatrenia používa maloletý počas styku s ním mobilný telefón s monitorovacím systémom sledovania pohybu a odmieta si pridať kontakt na L. a otca do telefónu. Syn L. matku viackrát požiadala o kontaktné číslo na brata, čo mu matka odmietla odovzdať. Ku koncu dvojhodinového pobytu v jeho domácnosti býva maloletý nervóznym z dôvodu, že už musí ísť k mame a upozorňuje ho na možné problémy. Maloletý sa bezdôvodne vyjadruje o jeho bratovi ako o zlom, pritom sa majú veľmi radi a chýbajú si. Vzhľadom na zhoršené prežívanie oboch detí navrhoval matke stretnutie za účelom riešenia situácie za prítomnosti odborníkov alebo rodinnej psychologičky PhDr. Martínkovej, ku ktorej má matka dôveru, čo však odmietla. K vyjadreniu kolízneho opatrovníka k obmedzovaniu styku poukázal na to, že Dr. Miškech uviedol, že takýto styk nikdy nenavrhol, ani jeho zúženie a do predmetného konania poskytol len súčinnosť súdu zaslaním záznamu. Zotrval na stanovisku, že zrušením pravidelného kontaktu je ohrozená emočná oblasť maloletých, A. prežíva vnútorný konflikt lojality, cíti enormný tlak zo strany matky proti jeho pozitívnemu citovému a emočnému postoj k otcovi a bratovi, trávi výrazne väčšiu časť v prostredí matky a správa sa tak, aby vyhovel matke (uvedené vyplýva aj zo znaleckého posudku č. 12/2021). Mal za to, že matka svojim aktuálnym konaním dokazuje, že v pozícii výlučného rezidenčného rodiča by dochádzalo k devalvácii vzájomného vzťahu maloletého s ním. Žiadala, aby odvolací súd postupom podľa § 367 ods. 1 CMP a § 388 CSP zmenil napadnuté rozhodnutie, začal konanie o nariadenie neodkladného opatrenia o odovzdaní maloletého do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov v trvaní jedného týždňa s určením miesta odovzdania a prevzatia maloletého v školskom zariadení s výnimkou školských prázdnin. Alternatívne žiadala návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia zamietnuť.

6. V podaní zo dňa 13.12.2021 otec nesúhlasil s vyjadrením matky, že maloletému aktuálny režim vyhovuje, keďže matka uvedené prezentovala už v roku 2018 a jej argumenty vyvracia znalecký posudok PhDr. Obucha č. 12/2021. Zdôraznil, že maloletý si želá stretávanie s oboma rodičmi, s bratom a celou rodinou. K matkiným námietkam ohľadom znaleckého posudku č. 12/2021 uviedol, že PhDr. Igor Obuch je znalec s vysokým kreditom, znalecký posudok je opatrený znaleckou doložkou o trestnoprávnej zodpovednosti znalca a z jeho obsahu je preukázané, že znalec sa pri vypracovaní posudku neopieral o žiadne jeho vyjadrenia, ale vychádzal z nahrávok, ktorých obsah matka nespochybnila. Ak matka

argumentuje tým, že na vyšetrenie detí nedala súhlas, dal do pozornosti, že matka od júna 2017 bez jeho súhlasu nechala dieťa vyšetrovať u viacerých psychológov a bez jeho vedomia konala aj vo vzťahu k predškolskému zariadeniu. Znalecké posudky a vyjadrenia psychológov, ktoré doložil do súdnych konaní predkladal ako obranu pred matkinými obvineniami už v roku 2017, 2018 a aj aktuálne. Podľa jeho názoru, počas pobytu maloletého u matky, je vystavený intenzívnej manipulácii a tlaku a objavujú sa u neho psychosomatické problémy (bolesť hlavy a problémy s dýchaním), dôkazom čoho je vyšetrenie v októbri 2019 u pedopsychiatra, prejavenej bolesti hlavy v čase šetrenia kolízneho opatrovníka v domácnosti matky (9.9.2021) a dňa 15.10.2021, keď mu matka dva týždne neumožňovala styk s otcom a nútila ho k nahrávaniu odkazov.

7. Kolízny opatrovník sa k odvolaniu otca nevyjadril.

8. Odvolací súd preskúmal vec, v ktorej nie je viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania podľa § 65, § 66 zák. č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej CMP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 378 ods. 1 a § 219 ods. 1 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej CSP), a dospel k záveru, že odvolaniu otca maloletého je potrebné vyhovieť.

9. Účelom neodkladných opatrení vo veciach maloletých, je poskytnutie preventívnej ochrany ich právam a záujmom, ešte pred ich porušením či ohrozením. Všeobecné zásady charakterizujúce inštitút neodkladného opatrenia sa vzťahujú aj na konanie vo veciach maloletých, v ktorom sú súdy naďalej povinné prioritne chrániť záujmy maloletých a prioritne poskytnúť zvýšenú ochranu ich právam. Pokiaľ ide o inštitút neodkladných opatrení treba uviesť, že neodkladné opatrenia sú neodkladnými predovšetkým v tom zmysle, že ich možno nariadiť aj pred začatím konania vo veci samej, sú prípustné aj počas konania, ako aj po jeho skončení podľa ust. § 324 ods.1 CSP. Z charakteru neodkladného opatrenia taktiež vyplýva, že pred jeho nariadením súd nemusí zistiť všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie konečného rozhodnutia a pri zisťovaní nemusí byť vždy dodržaný formálny postup stanovený na dokazovanie. Odvolací súd zdôrazňuje, že vo všetkých veciach starostlivosti súdu o maloleté deti je prvoradý záujem maloletého dieťaťa a účelom neodkladných opatrení v týchto konaniach je ochrana práv detí v prípade konkrétneho ohrozenia. Neodkladné opatrenie má mať len dočasnú povahu a v konaní vo veciach týkajúcich sa starostlivosti súdu o maloletých (§ 111 CMP) má byť prostriedkom ochrany zjavne ohrozených práv dieťaťa do doby, kým nebude o nich rozhodnuté podľa príslušných ustanovení Zákona o rodine. Takýmto spôsobom sa zabezpečuje rýchlá úprava pomerov, ktoré, ako vyplýva zo samotného pojmu, neznesú ďalší odklad. Musí ísť teda o taký stav, ktorý si vyžaduje okamžitý zásah zo strany súdu, bez ktorého by mohlo dôjsť k ťažko napravitelnému, resp. nezvratnému poškodeniu oprávnených záujmov maloletého dieťaťa. V prípade úpravy styku maloletého dieťaťa s rodičom, s ktorým nežije v spoločnej domácnosti, je cieľom procesného inštitútu neodkladného opatrenia, výhradne predbežné zabezpečenie realizácie práva na styk (rodiča aj maloletého dieťaťa) do doby nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia v konaní vo veci samej. To znamená, že má ísť len o provizórnu úpravu styku nevyžadujúcu si podrobné zisťovanie aktuálnych pomerov na strane maloletého dieťaťa a rodiča zo styku oprávneného, na rozdiel od dokazovania v meritórnom konaní. Neodkladným opatrením sa teda má zabezpečiť len prvotná úprava styku v takom rozsahu, o ktorom je predpoklad, že v dôsledku absencie možnosti vykonať dokazovanie potrebné na posúdenie vyváženosti požiadavky rodiča so záujmom maloletého dieťaťa, bude ku prospechu maloletého dieťaťa.

10. V posudzovanom prípade sa odvolací súd nezhoduje s rozhodnutím súdu prvej inštancie, ktorý návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia o styku otca s maloletým vyhovel. Vychádzajúc z obsahu spisu konštatuje, že medzi rodičmi je dlhodobá nezhoda a konflikty z dôvodu ich nevhodnej a nekorektnej komunikácie. Treba uviesť, že styk otca s maloletým je upravený rozsudkom Okresného súdu Bratislava I, zo 16.11.2018, č.k. 3P/101/2017-2453, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave, zo dňa 19.11.2019, č.k. 11CoP/140/2019-3534, pričom aktuálne na Okresnom súde Bratislava V prebieha konanie o rozvod manželstva a úpravu pomerov manželov k maloletým deťom A.vi a L. na čas po rozvode (konanie vedeného pod sp. zn. 18P/115/2017), vrátane otázky starostlivosti o maloleté deti a styku rodičov s maloletými. Odvolací súd po preskúmaní odvolania, jeho dôvodov a listinných dôkazov nachádzajúcich sa v spise dospel k záveru, že odvolaniu otca je potrebné vyhovieť, pretože matka neosvedčila existenciu naliehavej potreby úpravy pomerov maloletého zmenou styku s otcom s tak výrazným obmedzením a redukciou, ktorý by sa mal podľa matky realizovať len v utorok a štvrtok v trvaní troch hodín. V danej prejednávanej veci je potrebné prihliadať na skutočnosť, že vyššie citovaným rozsudkom súdu bol maloletý A. zverený do osobnej starostlivosti matky a jeho brat L. do osobnej starostlivosti otca a styk maloletých s druhým rodičom (nerezidenčným) bol upravený tak, aby sa zabezpečil aj kontakt oboch súrodencov. Rovnako tak je potrebné prihliadať na skutočnosť, že maloletý L. sa s matkou v zmysle daného rozhodnutia súdu nestretáva, čím dochádza k spoločnému tráveniu času súrodencov výhradne počas styku maloletého A. s otcom. Vzhľadom na protichodné vyjadrenia

rodičov k pobytu maloletého v domácnosti otca a realizácii styku (matka prezentuje odmietanie otca maloletým, otec naopak udáva, že maloletý nemá problém v jeho domácnosti) odvolací súd konštatuje, že v konaní vo veci samej (konanie o úpravu pomerov manželov k maloletým deťom na čas po rozvoze) bude potrebné vykonať náležité dokazovanie a na základe jeho výsledkov rozhodnúť. Odvolací súd sa nestotožňuje s názorom súdu prvej inštancie a posúdením výsledku zisťovania názoru maloletého kolíznym opatrovníkom dňa 09.09.2021 z dôvodu, že maloletý síce prezentoval vôľu stretávať sa s otcom počas pracovného týždňa, avšak z jeho vyjadrenia je zjavná nespokojnosť a nespravodlivosť, ktorú vníma v súvislosti s možnosťou jeho staršieho brata vybrať si, či sa s matkou stretne, ktorú možnosť A. nemá. Takýto postoj dieťaťa, ktoré je vo veku 9 rokov, nemôže byť dôvodom pre zmenu napadnutého rozhodnutia (zmenou rozsudku súdu o styku) a vyhovneniu návrhu matky na úpravu styku jeho výrazným obmedzením. Vychádzajúc z vyjadrenia maloletého je nesporné, že za domáce prostredie považuje bydliská oboch rodičov, pričom je prirodzené, že domácnosť matky, u ktorej trávi väčšinu času, je mu bližšia. Zároveň je potrebné prihliadať na skutočnosť, že maloletý voči pobytu u otca neuviedol žiadne vážne výhrady a svoju predstavu o realizácii styku v skrátenom režime vysvetlil len v súvislosti s výhradami o nemožnosti rozhodnúť sa sám. Odvolací súd nespochybňuje, že od poslednej úpravy styku otca s maloletým uplynula doba dvoch rokov, maloletý vyrástol a svoje želanie a vzťah k rodičom dokáže vyjadriť, avšak jeho vyjadrenia sa týkajú v prvom rade spôsobu realizácie styku L. s matkou a nevyplýva z nich jeho negatívny vzťah k otcovi. S prihliadnutím na predmet daného konania (neodkladné opatrenie) a jeho charakter odvolací súd dospel k záveru, že autoritatívny zásah súdu dočasnou úpravou styku otca s maloletým v matkou navrhovanom rozsahu nie je nevyhnutný, keď matka neosvedčila neodkladnú úpravu pomerov. Je potrebné súhlasiť s argumentom otca vo vzťahu k výhradám matky o neúmernej dĺžke konania o rozvod manželstva a úpravu pomerov manželov k maloletým deťom na čas po rozvoze (odročovanie nariadených pojednávaní) a nemožnosti predpokladať právoplatné rozhodnutie vo veci, pretože ani uvedená okolnosť nie je dôvodom pre postup podľa § 387 ods. 1 CSP (potvrdenie napadnutého rozhodnutia). Pokiaľ ide o incidenty zo septembra 2021 a sms správu pediatričky MUDr. Jágerovej odvolací súd udáva, že tieto neosvedčujú potrebu zásahu súdu do pomerov v rodine. V tejto súvislosti treba uviesť, že popis incidentov je opäť zo strany rodičov rozdielny, vnímaný u každého zo svojho pohľadu, pričom ani správa pediatričky neosvedčuje zlyhanie otca vo vzťahu k starostlivosti o maloletého. Odvolací súd nespochybňuje, že neustále nezhody rodičov vplyvajú na maloleté dieťa, ktoré je súčasťou ich vzájomného boja, avšak je vecou a zodpovednosťou oboch rodičov správať sa tak, aby ich dieťa nepociťovalo diskomfort, pri jeho odovzdaní a preberaní nebolo účastné konfliktov a v domácnosti každého z rodičov cítilo lásku, bezpečie a istotu. Je samozrejmé, že prístup rodičov k maloletému musí byť empatický, matka je povinná maloletého na stretnutia s otcom riadne pripraviť a povinnosťou otca je upriamiť pozornosť na využitie priestoru na budovanie vzájomných väzieb a vytvorenie programu maloletému primeraného jeho veku a tak, aby dieťa pociťovalo u neho spokojnosť, ktorá sa odzrkadlí aj pri návrate k matke. S prihliadnutím na obsah spisu a v ňom osvedčené skutočnosti o celkovej rodinnej situácii maloletého, odvolací súd uznal dôvody otca uvedené v odvolaní. Tým, že rodičovské práva k maloletému dieťaťu majú obaja rodičia, má taktiež otec právo sa s maloletým stretávať, rovnako právom maloletého dieťaťa je, aby malo zabezpečený nerušený a plnohodnotný kontakt aj s druhým rodičom. Návrh matky, ktorým žiadala obmedziť otca v styku s maloletým dieťaťom na 6 hodín v týždni odvolací súd považoval za nedôvodný a v rozpore s jeho záujmom.

11. Pokiaľ ide o námietky otca o porušení jeho procesných práv v súvislosti s namietaným nedostatočným odôvodnením napadnutého rozhodnutia odvolací súd dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie spĺňa kritériá ust. § 236 CSP. Súčasne pri rozhodovaní však neprihliadol na otcom predložené listiny z obdobia rokov 2017 až 2020 z dôvodu ich neaktuálnosti. Tiež nebolo možné akceptovať znalecký posudok č. 12/2021 vypracovaný PhDr. Igorom Obuchom, vzhľadom na jeho neobjektívnosť, keďže znalec vychádzal len z podkladov poskytnutých otcom bez intervencie druhého rodiča. Uvedené však nemá vplyv na posúdenie dôvodnosti podaného odvolania otcom.

12. Pokiaľ ide o návrh otca, ktorým žiadal, aby odvolací súd začal konanie o nariadenie neodkladného opatrenia zverením maloletého do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, odvolací súd udáva, že postup podľa § 362 CMP (nariadenie neodkladného opatrenia v odvolacom konaní) pripadá do úvahy v prípade, ak na odvolacom súde prebieha odvolacie konanie vo veci samej a situácia si vyžaduje neodkladný zásah súdu. V danej veci je predmetom odvolacieho konania rozhodovanie o neodkladnom opatrení o styku otca s maloletým, pričom návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia smeruje k odovzdaní dieťaťa do striedavej starostlivosti rodičov, teda ku zmene pôvodného rozsudku v časti zverenia maloletého dieťaťa. Keďže odvolací návrh otca bol alternatívny, odvolací súd z vyššie uvedených dôvodov vyhovel jeho časti vzťahujúcej sa k zmene napadnutého rozhodnutia zamietnutím návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia.

13. Vo vzťahu k výroku IV napadnutého uznesenia a jeho odôvodnenia v bode 12, odvolací súd považuje za potrebné doplniť, že postup súdu prvej inštancie nebol správny, keď zamietol návrh matky v časti navrhovaného pozastavenia účinnosti rozsudku Okresného súdu Bratislava I, č.k. 3P/101/2017-2453, zo dňa 16.11.2018, v spojení s rozhodnutím Krajského súdu v Bratislave č.k. 11CoP/140/2019-3534, pretože pri nariadení neodkladného opatrenia o styku otca s maloletým došlo k existencii dvoch účinných rozhodnutí o styku otca s maloletým, teda dvoch vykonateľných rozhodnutí. Za daných okolností, t.j. v prípade, ak súd vyhovel návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, pripadala do úvahy aplikácia čl. 4 CSP a čl. 3 CMP a vyslovenie pozastavenia účinnosti pôvodného rozsudku o styku s maloletým za účelom zadefinovania, ktorým rozhodnutím sa budú rodičia dočasne spravovať.

14. Odvolací súd ďalšie vyjadrenia rodičov (podanie matky zo 17.12.2021 a podanie otca z 21.12.2021) nedoručoval postupujúc podľa ust. § 374 ods. 3 CSP prihliadajúc na charakter daného konania a skutočnosť, že ide o opakujúce sa vyjadrenia, ktorých podstata a obsah sú zhodné s podaniami účastníkov založenými v spise.

15. Je potrebné dať do pozornosti rodičom, ako veľmi dôležité je pre ich obe maloleté deti neeskalovanie rodičovského a partnerského konfliktu, na ktorého hĺbke bude psychický stav detí počas konania o rozvod, ale aj v porozvodovej situácii priamo závislý. Je zjavné, že napriek uloženému výchovnému opatreniu nedošlo k náprave v komunikácii rodičov, pričom odvolací súd zdôrazňuje, že rodičia by nemali rezignovať a za každých okolností by mali obaja prispieť k upokojeniu rodičovského sporu a tento riešiť aj za spolupráce psychologickkej intervencie tak, aby pri svojich budúcich rozhodnutiach mali na zreteli záujem maloletých detí ako najvyšší princíp a to aj na úkor seba a svojich predstáv, a začali konštruktívne a korektne komunikovať a spolupracovať v otázke starostlivosti o ich maloleté deti. Rovnako je potrebné zo strany rodičov zvoliť si taký spôsob komunikácie, aby atmosféra pri odovzdávaní dieťaťa a pri stretnutiach bola pokojná. Súčinnosť a prijateľná komunikácia rodičov vo vzťahu k maloletému dieťaťu je nevyhnutná, pretože jedine rodičia svojim pozitívnym a správnym prístupom k dieťaťu a jeho druhému rodičovi môžu maloletému vytvoriť podmienky pre jeho pokojný, zdravý psychický a fyzický vývin a ponúknuť mu prostredie plné lásky u matky i otca.

16. Z uvedených dôvodov odvolací súd zmenil rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutých a na ne nadväzujúcich výrokoch podľa § 388 CSP tak, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol.

17. O trovách konania rozhodol odvolací súd podľa § 52 CMP.

18. Odvolací súd prijal rozhodnutie jednomyseľne, pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).